

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM
MÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: O. J., bytem X
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2018, č. j. X

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce brojil svou žalobou proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2018, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty jeho námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2018, č.j. X (dále jen

„prvostupňové rozhodnutí), jímž mu byla podle ustanovení § 38 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) a s přihlédnutím k článku 46 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 zamítnuta žádost o invalidní důchod.

2. Podkladem pro rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl posudek o invaliditě OSSZ Brno-venkov ze dne 2. 10. 2018, podle kterého žalobce není podle § 39 odst. 1 ZDP invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost jen o 10 %.
3. podkladem pro rozhodnutí žalovaného byl posudek o invaliditě vypracovaný žalovanou dne 10. 12. 2018. Podle posudku jde u žalobce o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dle § 26 ZDP, přičemž se však nejedná o invaliditu dle § 39 odst. 1 ZDP, neboť míra poklesu pracovní schopnosti byla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určena pouze ve výši 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI. (postižení trávicí soustavy), oddílu C (postižení tenkého střeva a kolorekta), položka 2 b (celiakie, malabsorpční stavy – se značným snížením celkové výkonnosti a stavu výživy přes dodržování dietických zásad) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhl. č. 359/2009 Sb.), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 – 40 %. S ohledem na skutečnost, že žalobce pracuje v plné úvazku bez nutnosti významných dočasných pracovních schopností, byla míra poklesu pracovních schopností stanovena na spodní hranici, tj. ve výši 30 %. Ke stanovení vyšší hodnoty nebyl shledán žádný medicínský ani jiný důvod. V rozhodnutí žalované byla hodnocena i skutečnost, že žalobce intermitentně navštěvuje psychiatra pro úzkostně depresivní poruchu, avšak dle popsaného stavu se nejedná o invalidizující postižení.

II. Žaloba

4. Žalobce především uvedl, že dle žalovaného není invalidní, neboť nadále pracuje v plném úvazku bez nutnosti významných dočasných pracovních neschopností. Tato argumentace však nepočítala s tím, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se žalobce s tehdejší zaměstnavatelem společností Honeywell spol. s r.o. HTS Z a.s. domluvil k 1. 10. 2018 na zkrácení úvazku na 20 hodin týdně a ke dni 30. 11. 2018 na ukončení pracovního poměru dohodou. Od 30. 11. 2018 se stal OSVČ, avšak doposud bez příjmu. Žalobce k důkazu přiložil Dohodu o změně obsahu pracovní smlouvy k 1. 10. 2018 (pracovní doba změněna na 20 hodin týdně) a Zápočtový list (ukončení zaměstnání). Rozhodnutí žalovaného bylo tedy vydáno na základě původního profesního dotazníku z doby, kdy ještě pracoval na plný úvazek. Nebylo tudíž přihlédnuto k pozdějším změnám v dopadu na výdělečnou činnost žalobce v souvislosti s jeho nepříznivým zdravotním stavem.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaná především uvedla, že žalobce namítá nesprávnost posouzení svého zdravotního stavu a tudíž navrhla provedení důkazu posudkem Posudkové komise MPSV ČR (dále jen PK MPSV), která je ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely přezkumného řízení.

IV. Replika žalobce

6. Žalobce v replice především uvedl, že souhlasí s tím, aby byl jeho zdravotní stav posouzen PK MPSV.

V. Jednání před soudem

7. Žalobce se k jednání nedostavil.
8. Žalovaná především odkázala na vyjádření k žalobě.
9. Soud provedl dokazování posudkem PK MPSV ze dne 26. 11. 2019. Soud neprováděl dokazování ani Dohodou o změně pracovního poměru k 1. 10. 2018 ani Zápočtovým listem.

VI. Posouzení věci krajským soudem.

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. V posuzované věci nechal soud vypracovat **posudek** PK MPSV, pracoviště v Brně ze dne 26. 11. 2019. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise a odborného lékaře z oboru psychiatrie. V **posudkovém zhodnocení** je mj. uveden diagnostický souhrn potíží žalobce. Jedná se o: 1) *Celiakie destruktivní typ Marb 3 b-c-dg. V 6/18*, 2) *Polyvalentní potravinová alergie a sensitivita*, 3) *Smíšená úzkostně depresivní porucha u disponované osobnosti*, 4) *Krátkozrakost, vlevo s astigmatismem*, 5) *Histaminová intolerance*, 6) *Ložisková erozivní duodenitida typ celiakie Marsh 3b-c, chron. aktivní gastritida, HO pozit, transepiteliární přenos tukových látek v terénu gluten enteropatie je v normě – dle biopsie v 6/18*, 7) *Stav po operaci dolní čelisti pro anomální poruchu v minulosti*, 8) *Operace v oblasti měkkého patra a kořene jazyka 2. 11. 2018 – výkon spánkové medicíny – RAUP, RFITT kořene jazyka, DISE, RFITT turbinoplastika*. V pracovní anamnéze je uvedeno, že žalobce absolvoval gymnázium, dále FE ISTU – státní zkouška. Zaměstnání pak od roku 2006-2012 Microstep s.r.o. – IT programátor, v roce 2013 Microstep s.r.o. – programátor, v roce 2013 HTS CZ programátor. Pracovní poměr ukončil a dále pracuje jako OSVČ programátor, a to až dosud. Je posuzován jako programátor. V posudkovém zhodnocení je dále uvedeno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí šlo u žalobce o prokázanou nesnášenlivost lepku (celiakii) a

nesnášenlivost dalších potravin, což vyžadovalo dodržování dietních opatření, při kterých došlo k hmotnostnímu úbytku (dle nálezu po datu vydání rozhodnutí je tento stav stabilizovaný). Jednalo se o stav se značným snížením celkové výkonnosti stavu výživy přes dodržování dietetických zásad. Nešlo o stav s komplikacemi – s pokročilou malnutricí, metabolickou osteopathií, polyneuropathií, ataxií, depresí, ulcerosní jejunoileitidou a těžkým snížením celkové výkonnosti. Laboratorně zjištěný imunodeficit byl bez klinických projevů a neměl dopad na pracovní schopnost. Laboratorně zjištěný zvýšený kostní obrat (bylo doporučeno provedení denziometrie). Tato byla provedena až v 6/19, tj. po datu vydání napadeného rozhodnutí, přičemž byla bez průkazu závažné poruchy kostní denzity a nezpůsoboval funkční poruchu, která by měla dopad na pracovní schopnost. Žalobce dále trpěl smíšenou úzkostnou poruchou, pro kterou nebyl v pravidelné psychiatrické péči, nebyl pravidelně medikován – v 11/18 navštívil psychiatrickou ambulanci po delší době, kdy neužíval psychofarmaka – navštívil psychiatra pro aktuální zhoršený duševní stav. Po datu vydání rozhodnutí byl žalobce vyšetřen psychologicky, aktuálně byla zjištěna zhoršená schopnost koncentrace v.s. v důsledku nadměrné úzkosti, osobnostní změny, psycholožka v závěru vyjadřuje svůj názor stran vhodnosti zkráceného pracovního úvazku a dlouhodobé psychoterapie. S výsledkem navštívil žalobce v 5/19 psychiatrickou ambulanci, psychiatr doporučil medikaci a zahájit systémovou psychoterapii. Při jednání PK MPSV pak žalobce sdělil, že tuto doposud nezačal, ale uvažuje o tom. Onemocnění očí nezpůsobovalo funkční poruchu, která by měla dopad na pracovní schopnost. Další zdravotní postižení nezpůsobovalo funkční poruchu, která by snižovala pracovní výkon. **V posudkovém závěru** je pak mj. uvedeno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou bylo onemocnění střeva. Pokles pracovní schopnosti je pak hodnocen dle kapitoly XI, oddílu C, položky 2 písm. b) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. ve výši 30 %. S ohledem na ostatní zdravotní postižení a předchozí vykonávané výdělečné činnosti je zvolena dolní hranice rozpětí. Pro užití § 4 nebyly zjištěny další posudkově významné skutečnosti. Pokles pracovní schopnosti není hodnocen dle písmene c) protože klinické nálezy nedokumentují závažnost funkčních poruch pod tímto písmenem uvedenou.

12. Soud k věci uvádí, že právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.

13. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).
14. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, určení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitosti posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).

15. V posuzované věci krajský soud vyhodnotil posudek PK MPSV ze dne 26. 11. 2019 jako posudek splňující všechny formální náležitosti ve smyslu § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Posudek byl vypracován PK MPSV zasedající v řádném složení za účasti lékaře s odborností psychiatrie. Žalobce se jednání komise zúčastnil, byl při něm přešetřen přítomnými lékaři. Při vyšetření pak nenamítal zhoršení zdravotního stavu. Dle názoru soudu byl tedy komplexně zhodnocen jeho zdravotní stav, a to nejenom na základě lékařských zpráv, ale k objektivnímu posouzení zdravotního stavu PK MPSV provedla jeho zdravotní prohlídku a žalobce i popsal své zdravotní obtíže.
16. Soud k věci dále uvádí, že u žalobce se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž jeho rozhodující příčinou je onemocnění střeva. Jednalo se o kapitolu XI. (postižení trávicí soustavy), oddíl C (postižení tenkého střeva a kolorekta), položka 2 b (celiakie, malabsorpční stavy - se značným snížením celkové výkonnosti a stavu výživy přes dodržování dietických zásad) s mírou poklesu pracovní schopnosti 30-40 %, S ohledem na ostatní zdravotní postižení a předchozí vykonávané výdělečné činnosti byla zvolena dolní hranice rozpětí, tj. 30 %. V souhrnu krajský soud shledal, že předložený posudek PK MPSV je po stránce obsahové úplný a přesvědčivý, a splňuje tak požadavky kladené judikaturou na to, aby mohl být stěžejním důkazem o invaliditě žalobce PK MPSV tak potvrdila, že pokles pracovní schopnosti žalobce činil méně než 35 %, tj. žalobce nedosáhl ani na invaliditu prvního stupně. Soud pro úplnost dodává, že v souladu s tímto posouzením je i posouzení žalobce lékařem žalované. Ke schopnosti využití zachované pracovní schopnosti se dle § 5 vyhl. č. 359/2009 Sb. vyjadřují jen u pojištěnce, jež byl shledán invalidní v I. a II. stupni. Soud s ohledem na žalobní argumentaci dodává, že PK MPSV hodnotila zdravotní stav žalobce již v období po ukončení zaměstnání, kdy již působí jako OSVČ. Soud neprováděl dokazování ani Dohodou o změně obsahu pracovní smlouvy k 1. 10. 2018 a ani Zápočtovým listem, neboť to pro posouzení věci považoval za nadbytečné a ani by dokazování nesměřovalo k posouzení jeho zdravotního stavu, což je v projednávané věci stěžejní.
17. Soud k věci dále uvádí, že případné zhoršení zdravotního stavu po vydání napadeného rozhodnutí žalované nemůže být v rámci tohoto přezkumu hodnoceno, ale může být toliko předmětem nové žádosti. Soud zde vychází např. z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2007, č.j. 4 Ads 125/2006-39, podle něhož rozhoduje-li *Česká správa sociálního zabezpečení o nároku na dávku, jejíž přiznání je podmíněno zdravotním stavem (zde: zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost, § 70 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení)*, vychází z odborného lékařského posouzení o zdravotním stavu, který je zjišťován k datu rozhodnutí správního orgánu. Zhoršení zdravotního stavu po tomto datu může být předmětem posouzení teprve na základě nové žádosti.
18. Soud k věci závěrem uvádí, že chápe obtížnou životní situaci i zdravotní obtíže žalobce, avšak s ohledem na výše uvedené nebylo prokázáno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byl žalobce invalidní v prvním stupni (pokles

pracovní schopnosti nejméně o 35 %), a proto krajský soud shledal jeho žalobu jako nedůvodnou.

19. Soud k věci pro úplnost uvádí, že případně nelze vycházet z hodnocení zdravotního stavu uvedeného v rozhodnutí Sociální poistovny (SR). Podle čl. 46 odst. 3 nařízení *rozhodnutí instituce členského státu o stupni invalidity žadatele je závazné pro instituci kteréhokoli jiného dotčeného členského státu, pokud je v příloze VII potvrzena shoda mezi právními předpisy těchto členských států o podmínkách týkajících se stupňů invalidity*. Právní předpisy závazné pro přiznání invalidity a invalidního důchodu se v jednotlivých zemích mohou lišit, jak je tomu i v případě České a Slovenské republiky. Výsledek řízení ve Slovenské republice pak nemůže důvodem ke změně posudkového závěru v České republice. Není možné ani aplikovat čl. 46 odst. 3 nařízení, neboť v příloze VII nařízení nebyla potvrzena shoda mezi právními předpisy České a Slovenské republiky. Posouzení zdravotního stavu žalobce pro účely invalidity, pak muselo být provedeno výhradně dle českých právních předpisů, přičemž nebylo shledáno, že by k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní.

20. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je ve výroku I. uvedeno.

VII. Náklady řízení

21. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok II. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. ledna 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.